

ontplofte) slaagden de Japanners er op de eerste oorlogsdag in, de helft van al die moderne toestellen op de vliegvelden te vernietigen – de resterende *B-17*'s kregen onmiddellijk opdracht naar Australië te vliegen. Voorts werd, zoals al vermeld, Manila op de 8ste gebombardeerd. Twee dagen later werden alle werkplaatsen van de Amerikaanse *Asiatic Fleet* in de as gelegd. Op die 10de hadden overigens alle grotere bovenwater-eenheden van de *Asiatic Fleet* (waarvan enkele al eerder naar Tarakan en Balikpapan gezonden waren) de wateren in het zuiden van de Philippijnen waar zij geconcentreerd lagen, verlaten, zulks volgens de tevoren uit Washington ontvangen richtlijnen – van de Baai van Manila uit bleven toen alleen de Amerikaanse onderzeeboten opereren; ook de vlootvoogd, *Admiral Hart*, bleef voorlopig in Manila, de commandant van het eskader (daartoe behoorden alle grotere eenheden), *Rear-Admiral William A. Glassford*, was aan boord van zijn vlaggeschip, de zware kruiser '*Houston*', weggevaaren.

Op diezelfde 10de december nu waarop de *Asiatic Fleet* vrijwel verdwenen was, landden de Japanners op de noordpunt van Luzon en op de 11de landden zij op de zuidpunt.

Er was in december in de *Pacific* een Amerikaans convooi naar Manila onderweg, gedekt door de zware kruiser '*Pensacola*' – het vervoerde o.m. 38 *P-40* jagers en 52 *A-24* duikbommenwerpers. Uiteraard besefte generaal MacArthur dat dat convooi onmogelijk zonder steun van meer zware eenheden de Philippijnen zou kunnen bereiken. Op 13 december seinde hij een noodkreet naar generaal Marshall in Washington waarin hij er op wees dat, als de Philippijnen en Nederlands-Indië verloren zouden gaan, Singapore '*and the entire Asiatic continent*' óók zouden vallen – er moest dus alles op alles worden gezet om de Philippijnen en Nederlands-Indië te behouden.¹ Marshall liet dat voorstel in onderzoek nemen; de conclusie was dat, wilde men een toevoerlijn naar de Philippijnen opbouwen, om te beginnen nagenoeg alle Amerikaanse zware eenheden uit de Atlantische Oceaan naar de *Pacific* zouden moeten worden overgebracht waardoor de toevoerlijnen naar Engeland ernstig in gevaar zouden komen. Dat was wegens de principiële afspraak die begin '41 met Engeland was gemaakt (eerst Duitsland en Italië verslaan, daarna Japan), onaanvaardbaar. Het '*Pensacola*'-convooi werd naar de Fidji-eilanden gestuurd (zie kaart XI op de pag.'s 706–707) en nadien werd besloten dat alleen een brigade veldartillerie naar Luzon zou worden vervoerd in twee

¹ Telegram, 13 december 1941, van MacArthur aan Marshall, aangehaald in Morton: *The Fall of the Philippines*, p. 152.